

**PUBLIC HEALTH CENTER
OF THE MOH OF UKRAINE**

Попередні результати Інтегрованого біоповедінкового дослідження 2020 року серед людей, які вживають наркотики ін'єкційним шляхом

КОЛАБОРАТИВ
МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНИХ КОМАНД ПРОЄКТУ «РОЗБУДОВА ПОТЕНЦІАЛУ ЛІКУВАННЯ ВІЛ/СНІД В УКРАЇНІ»
в рамках Надзвичайної ініціативи Президента США

Київ, 03 лютого 2021 року

Інформація про дослідження

- Попередня хвиля – 2017 р.
(проводяться з 2007 (2004 р.) кожні 2-3 роки)
- Польовий етап: кінець серпня–початок листопада 2020 р.
- Метод рекрутування - Respondent Driven Sample (RDS)

2 компоненти:

Опитування

Біологічний компонент

- 3 швидких тести на ВІЛ (1 основний, 2 підтверджуючі)
 - тест на антитіла до вірусного гепатиту С
 - тест на сифіліс
 - + СКК
- N = 6001, 12 міст

Поширеність ВІЛ (%)

Біла Церква	16,2
Черкаси	35
Дніпро	23,8
Хмельницький	27,4
Харків	6,4
Івано-Франківськ	11,2
Кропивницький	12,5
Кривий Ріг	22,8
Київ	16,2
Миколаїв	28
Маріуполь	28,4
Одеса	20,8
Серед усіх	20,3

		%
Вік	Молодше 25 років	2,2
	25-34 роки	10,7
	35-44 роки	23,3
	45 років і старше	32,6
Стать	Чоловіча	18,1
	Жіноча	29,7
Стаж вживання наркотиків ін'єкційно	До 2 років включно	5,6
	3-5 років	5,8
	6-10 років	9,8
	11 років і більше	25,4
Тип наркотиків, які вживали протягом останніх 30 днів	Тільки опіоїди	22,3
	Тільки стимулятори	11,9
	Змішане вживання	15,4
Є клієнтом ГО		28,7

Самодекларований ВІЛ-статус та ВІЛ-статус, підтверджений результатами дослідження, %

		Статус за самодекларацією					Серед усіх
		ВІЛ-позитивний	ВІЛ-негативний	Небажання повідомити	Не знаю / не пам'ятаю (не зачитувати)	Відмова від відповіді	
Статус за результатами швидких тестів	ВІЛ- або не визначений	7,9	94,1	69,8	82,2	84,2	79,7
	ВІЛ+	92,1	5,9	30,2	17,8	15,8	20,3

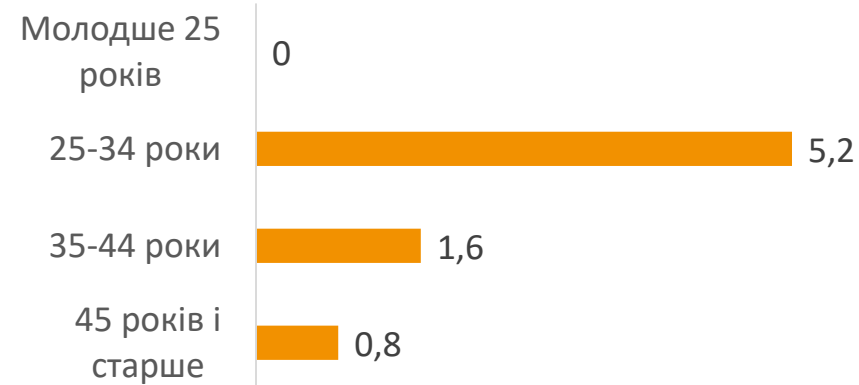
Недавня ВІЛ-інфекція

Фінальна класифікація зразків СКК Референс-лабораторією

	Серед ВІЛ+ за результатами швидких тестів*, %				
	Недавня ВІЛ-інфекція	Давня ВІЛ-інфекція	Прийом АРТ (давня інфекція)	Не виявлено ВІЛ-інфекцію	Невизначений результат (переробити аналіз)
Біла Церква	-	89,2	8,3	2,4	-
Черкаси	1,4	87	11,6	-	-
Дніпро	0,4	87,4	11,3	1	-
Хмельницький	2	78,5	19,2	0,3	-
Харків	-	82,8	14,2	3,1	-
Івано-Франківськ	-	88	9,1	2,9	--
Кропивницький	4	85,2	10,8	-	-
Кривий Ріг	1,8	91,3	6,9	-	-
Київ	4,6	87,3	8,2	-	-
Миколаїв	1,2	92,2	5,9	0,7	-
Маріуполь	1,4	88,9	4,5	1,9	3,4
Одеса	5	71,1	7,1	16,8	-
Серед усіх	1,9	86,5	9,5	1,9	0,2

*Для яких були валідні СКК

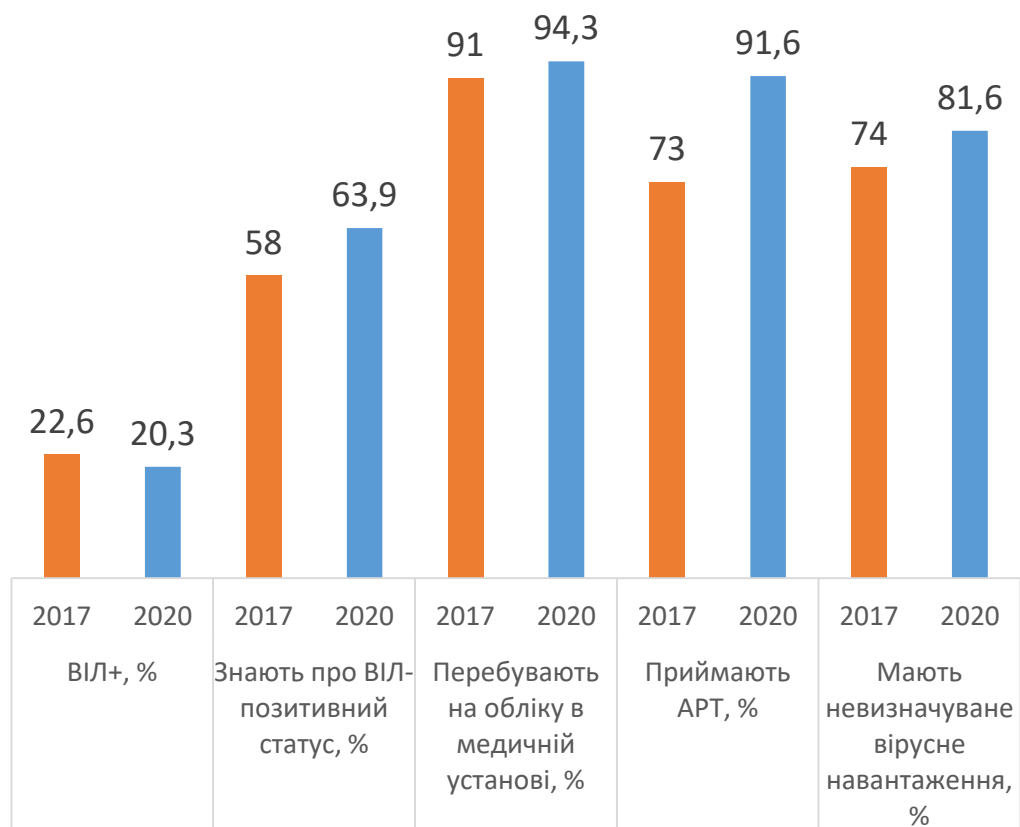
Віковий розподіл на нещодавню ВІЛ-інфекцію серед ЛВІН

Річна захворюваність = 1,06% (0,61%-1,52%)

Попередній каскад лікування ВІЛ (%)

ІБПД 2017 до ІБПД 2020

	ВІЛ+, %	Знають про ВІЛ-позитивний статус, %	Перебувають на обліку в медичній установі, %	Приймають АРТ*, %	Мають невизначуване вірусне навантаження (< 1000 коп/мл), %
Біла Церква	16,2	66,6	96,4	92,9	74,9
Черкаси	35,0	75,1	100,0	96,3	85,7
Дніпро	23,8	48,3	90,4	95,0	84,1
Хмельницький	27,4	76,0	100,0	85,7	83,9
Харків	6,4	30,3	87,5	78,6	100,0
Івано-Франківськ	11,2	80,4	98,3	96,7	78,2
Кропивницький	12,5	53,7	91,9	83,6	76,1
Кривий Ріг	22,8	24,9	61,8	94,9	100,0
Київ	16,2	55,6	92,6	97,6	83,1
Миколаїв	28,0	83,1	95,5	89,6	78,2
Маріуполь	28,4	63,0	94,5	87,1	77,9
Одеса	20,8	60,1	87,7	97,9	85,5
Серед усіх	20,3	63,9	94,3	91,6	81,6

Частка ЛВІН із ВІЛ+ статусом, які відмовилися вказувати свій статус

	Ви можете повідомити свій останній результат тестування на ВІЛ чи ні? (один варіант відповіді)					Разом
	Так, ВІЛ-позитивний	Так, ВІЛ-негативний	Ні	Не знаю / не пам'ятаю (не зачитувати)	Відмова від відповіді	
Біла Церква	66,6	22,9	2,5	7,9		100,0
Черкаси	75,1	12,4	8,8	1,8	1,9	100,0
Дніпро	48,3	35,8	8,9	4,3	2,7	100,0
Хмельницький	76,0	7,7	11,4	1,8	3,1	100,0
Харків	30,3	62,5		3,2	4,1	100,0
Івано-Франківськ	80,4	18,2		1,4		100,0
Кропивницький	53,7	26,2	10,5	3,6	6,0	100,0
Кривий Ріг	24,9	31,6	8,3	9,4	25,8	100,0
Київ	55,6	25,5	6,2	2,2	10,5	100,0
Миколаїв	83,1	8,1	5,6		3,2	100,0
Маріуполь	63,0	22,4	2,2	3,6	8,8	100,0
Одеса	60,1	26,9		10,6	2,4	100,0
Серед усіх	63,9	20,4	6,2	3,6	5,9	100,0

Частка ЛВІН з позитивним результатом тесту на ВГС

	<i>Антитіла до гепатиту С, %</i>
Біла Церква	63
Черкаси	81,5
Дніпро	75,9
Хмельницький	63,8
Харків	67,7
Івано-Франківськ	67,8
Кропивницький	83
Кривий Ріг	60
Київ	82,9
Миколаїв	60
Маріуполь	62,8
Одеса	53,8
Серед усіх	68,6

Нововиявлені випадки антитіл до ВГС

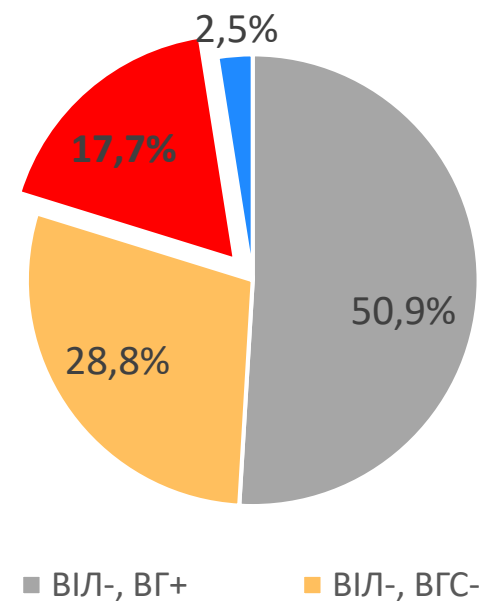
	Нововиявлені випадки антитіл до ВГС
Біла Церква	31,4
Черкаси	24,9
Дніпро	58
Хмельницький	33,2
Харків	34,2
Івано-Франківськ	32,3
Кропивницький	37,9
Кривий Ріг	42
Київ	36,9
Миколаїв	17,2
Маріуполь	45,8
Одеса	23
Серед усіх	33,5

Нововиявлені випадки антитіл до ВГС (2)

		Нововиявлені випадки антитіл до ВГС, %	
		Всі інші	Нововиявлені випадки антитіл до ВГС
Вік	Молодше 25 років	78,5	21,5
	25-34 роки	67,2	32,8
	35-44 роки	65	35
	45 років і старше	66	34
Стать	Чоловіки	64,9	35,1
	Жінки	72,7	27,3
Стаж вживання наркотичних речовин ін'єкційним шляхом (інтервали)	До 2 років включно	69,4	30,6
	3-5 років	68,5	31,5
	6-10 років	64,9	35,1
	11 років і більше	65,9	34,1
Тип наркотиків, які вживали протягом останніх 30 днів	Тільки опіоїди	66,9	33,1
	Тільки стимулятори	65,9	34,1
	Змішане вживання	61,1	38,9
Є клієнтом ГО	Так	76,2	23,8
	Ні	61,7	38,3
	Не знаю / не пам'ятаю	52,3	47,7
	Відмова від відповіді	57,1	42,9
Серед усіх		66,5	33,5

Ко-інфекція ВІЛ та ВГС

Перетини груп ЛВНІ, інфікованих ВІЛ та вірусом гепатиту С, серед загалу опитаних, %

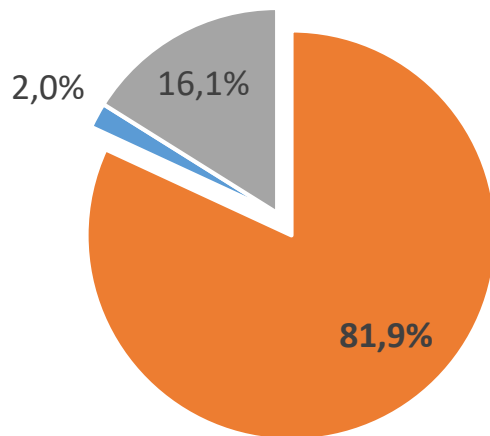

Практика вживання ін'єкційних речовин

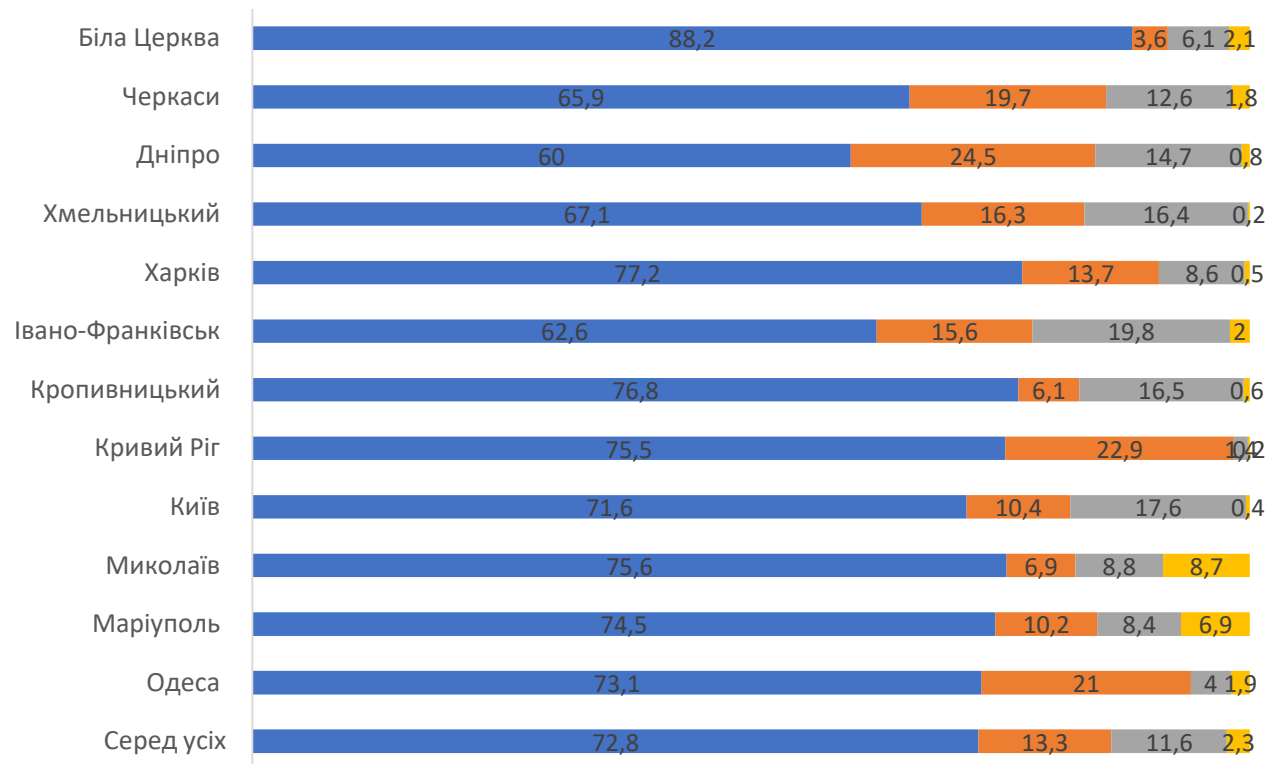

Який шлях вживання наркотиків був першим

- Неін'єкційні наркотичні речовини передували ін'єкційним
- Ін'єкційні наркотичні речовини передували неін'єкційним
- Почали вживати в один і той же вік

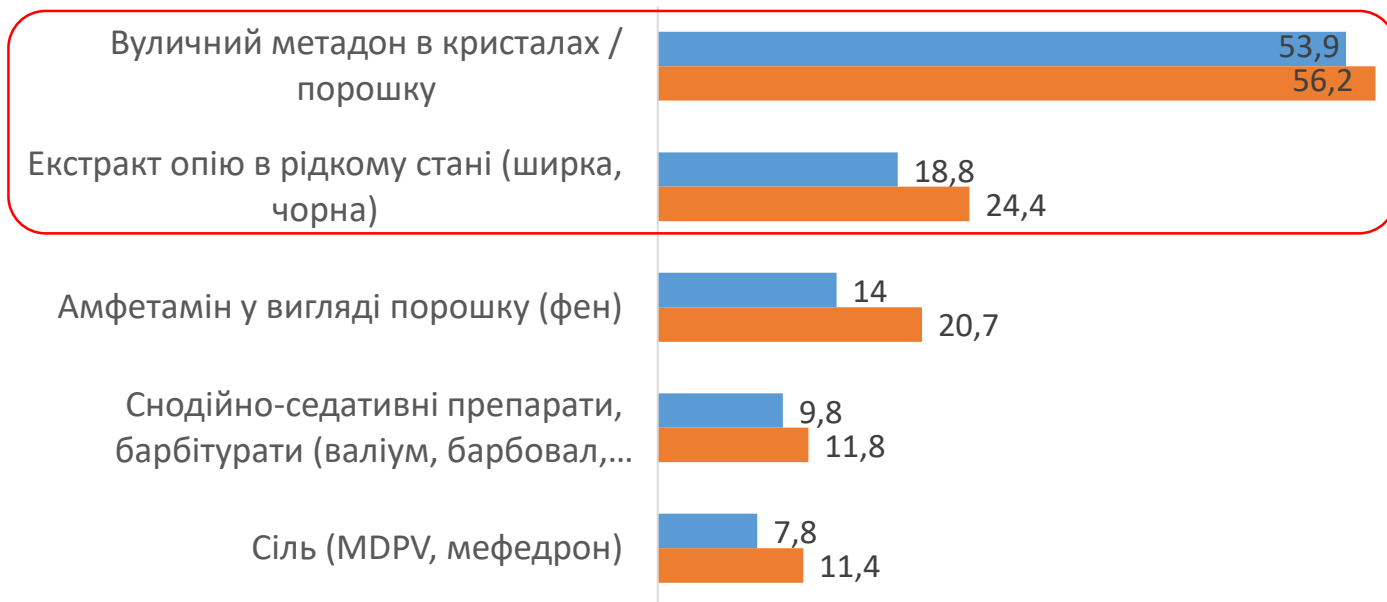
Вживання наркотику за його типом (тип наркотиків, які вживали протягом останніх 30 днів)

■ Тільки опіоїди ■ Тільки стимулятори ■ Змішане вживання ■ -

Основні параметри наркосцени

Вживання наркотиків ін'єкційним шляхом, %

■ протягом останніх 30 днів ■ протягом 12 місяців

Основний наркотик, для респондентів

	%
Вуличний метадон в кристалах / порошку	37,7
Екстракт опію в рідкому стані (ширка, чорна)	13,9
Амфетамін у вигляді порошку (фен)	7,3
Програмний метадон, який отримує в програмі ЗПТ (таблетований або або в рідкому стані)	4,7
Сіль (MDPV, мефедрон)	4,5

Наркосцена в розрізі міст

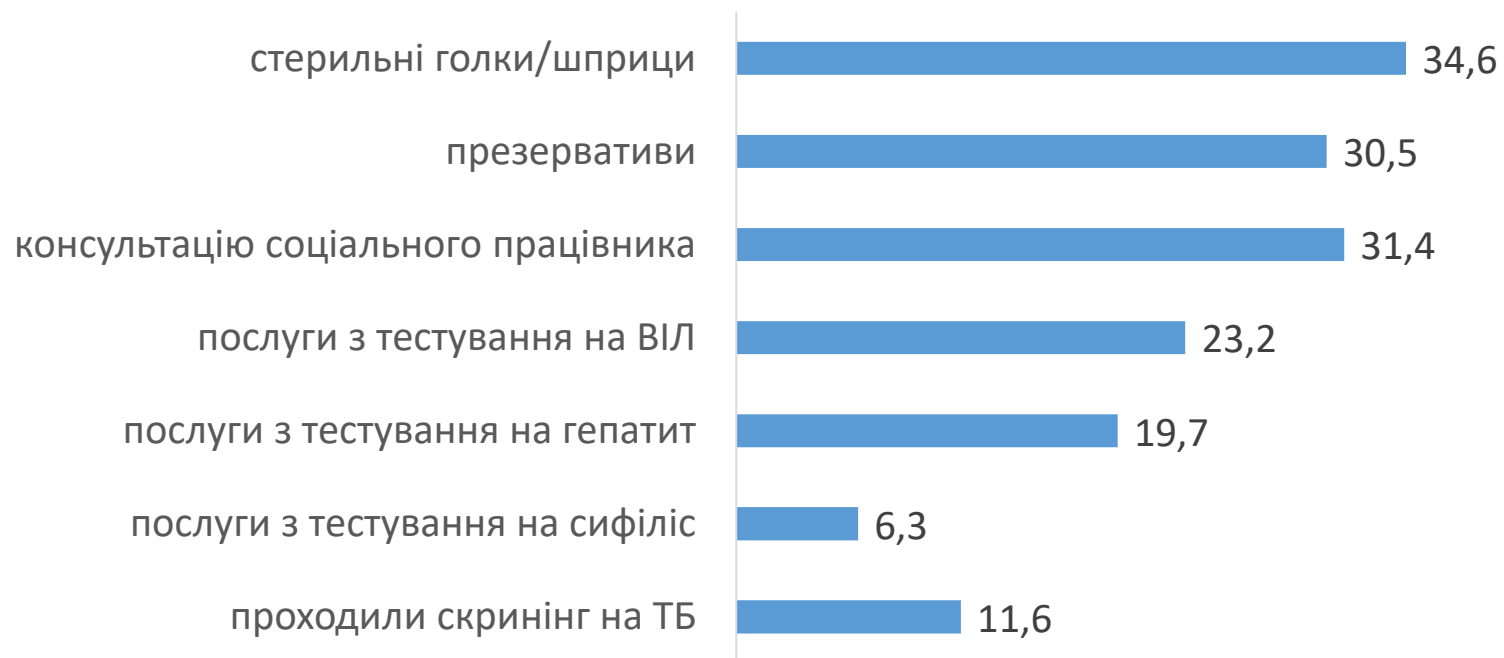
	%	
	Вуличний метадон в кристалах / порошку	Екстракт опію в рідкому стані (ширка, чорна)
Біла Церква	67,8	7,9
Черкаси	73,3	5,5
Дніпро	32,9	46,7
Хмельницький	46,9	55,7
Харків	61,1	34,6
Івано-Франківськ	9,8	9,7
Кропивницький	85,4	15,1
Кривий Ріг	10,5	67,5
Київ	74,5	10,3
Миколаїв	61,9	25,9
Маріуполь	74,5	4
Одеса	72,3	3,2
Серед усіх	56,2	24,4

Спосіб отримання основного наркотику

Охоплення різними видами профілактичних послуг

Частка ЛВІН, які за останні 12 місяців отримували в ГО:
(%)

32,2% опитаних ЛВІН є
клієнтами ГО

Частка тих, хто використовував стерильні голки та шприци під час останнього вживання ін'єкційних наркотиків, %

		Так, використовував	Ні, не використовував
Вік, роки	Молодше 25 років	94,8	4,1
	25-34 роки	96,7	2,6
	35-44 роки	95,7	3,3
	45 років і старше	97,1	2,2
Стать:	Чоловіча	96,1	3
	Жіноча	97	2,6
Стаж вживання наркотичних речовин ін'єкційним шляхом	До 2 років включно	97,2	2,8
	3-5 років	96,2	3,2
	6-10 років	96,5	3,2
	11 років і більше	96,2	2,8
Тип наркотиків, які вживали протягом останніх 30 днів	Тільки опіоїди	96,4	3
	Тільки стимулятори	96,9	2,7
	Змішане вживання	94,5	2,6
Є клієнтом ГО	Так	97,8	2,1
	Ні	95,7	3,2
	Не знаю / не пам'ятаю (не зачитувати)	85	10,7
	Відмова від відповіді	55,7	0

Частка ЛВІН, які за останні 30 днів...

Доступність та проходження тестування на ВІЛ (%), розподіл за містами

	Мали можливість безперешкодно пройти тестування, якби захотів/захотіла зробити його найближчим часом	Проходили тестування
Біла Церква	91,1	91,1
Черкаси	93,7	93,7
Дніпро	79,4	79,4
Хмельницький	95,1	95,1
Харків	75,9	75,9
Івано-Франківськ	81,5	81,5
Кропивницький	77,3	77,3
Кривий Ріг	53,9	53,9
Київ	85,4	85,4
Миколаїв	91	91,0
Маріуполь	81,8	81,8
Одеса	84	84,0

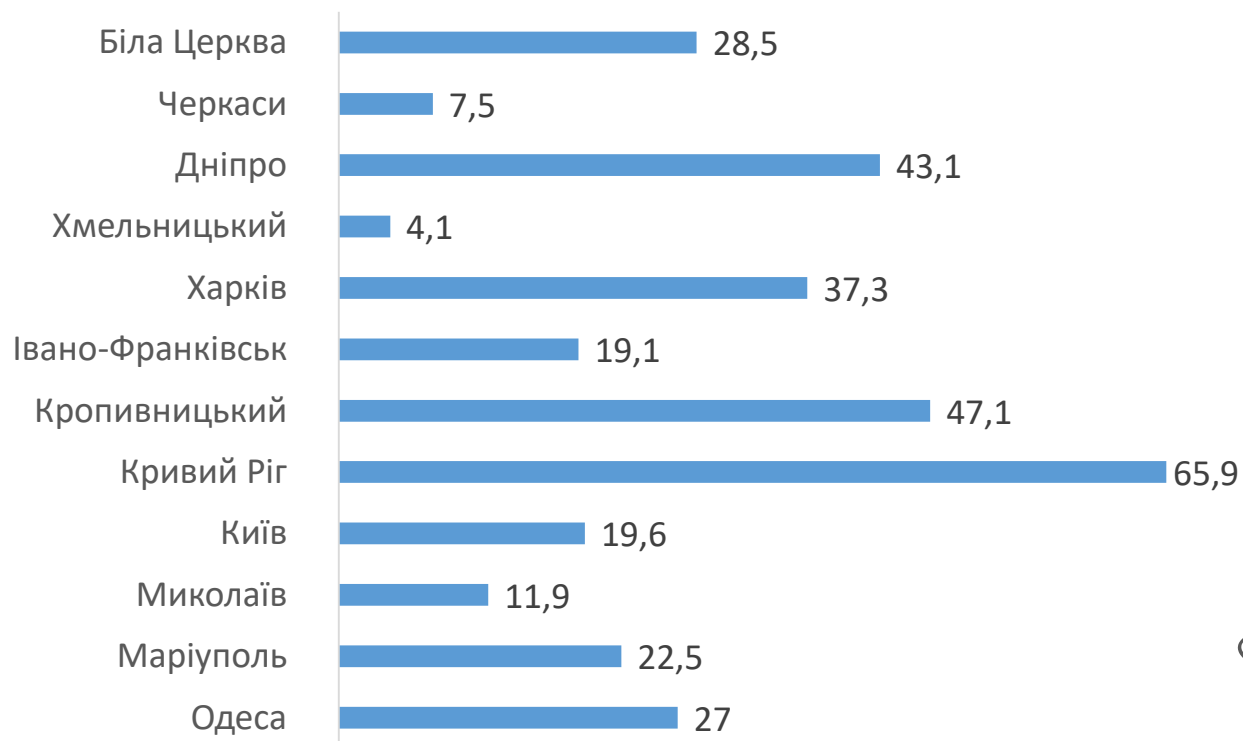
ЛВІН, які проходили тестування на ВІЛ, %

	Проходили	Не проходили
Біла Церква	91,1	8,9
Черкаси	93,7	5,6
Дніпро	79,4	20,2
Хмельницький	95,1	4
Харків	75,9	23,8
Івано-Франківськ	81,5	17,4
Кропивницький	77,3	21,8
Кривий Ріг	53,9	41,3
Київ	85,4	12,9
Миколаїв	91,0	8,7
Маріуполь	81,8	17,7
Одеса	84,0	12,7

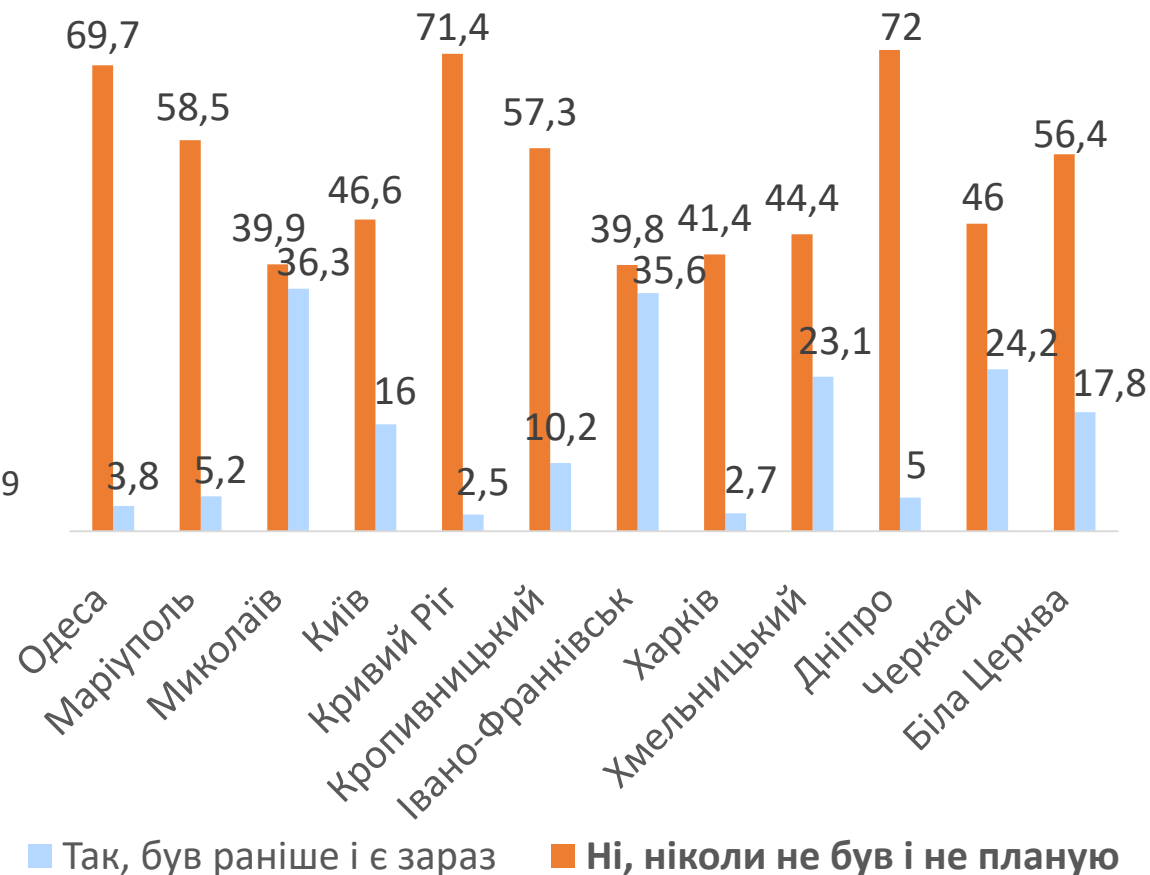
Послуги Замісної підтримувальної терапії (ЗПТ): поінформованість

розподіл за містами (%)

Частка ЛВІН, які нічого не знають і нічого не чули про ЗПТ, %

Розподіл ЛВІН (Чи є Ви клієнтами програми ЗПТ), %

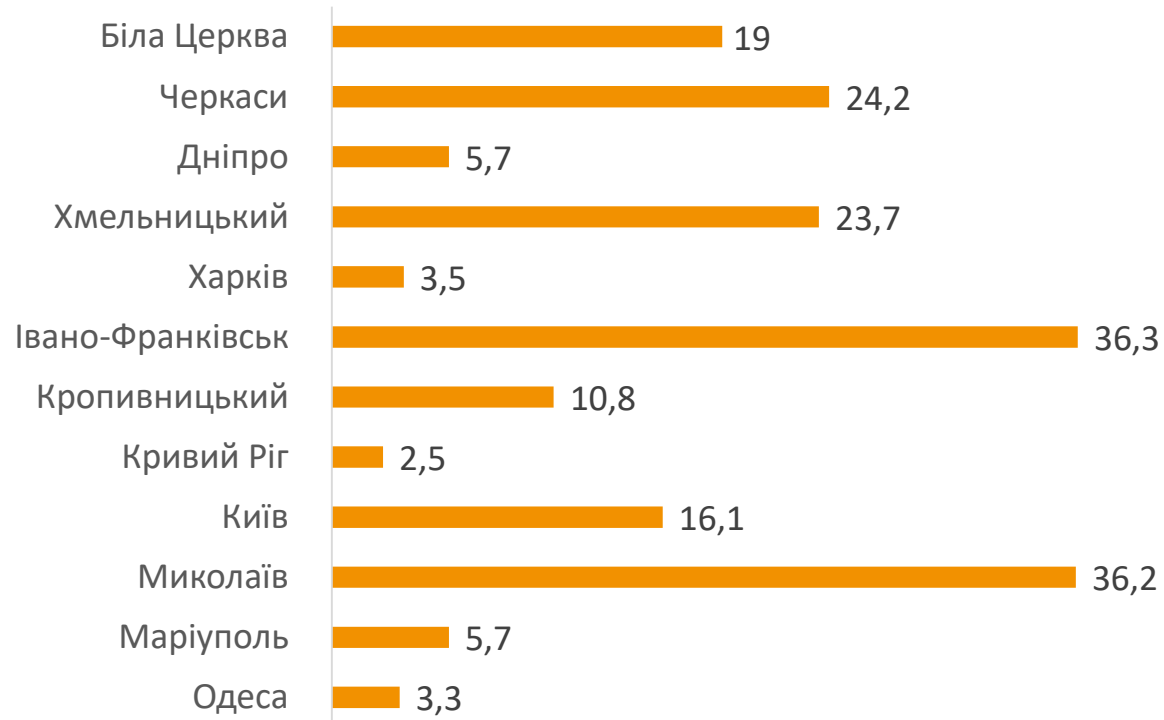

Послуги ЗПТ (2) розподіл за містами (%)

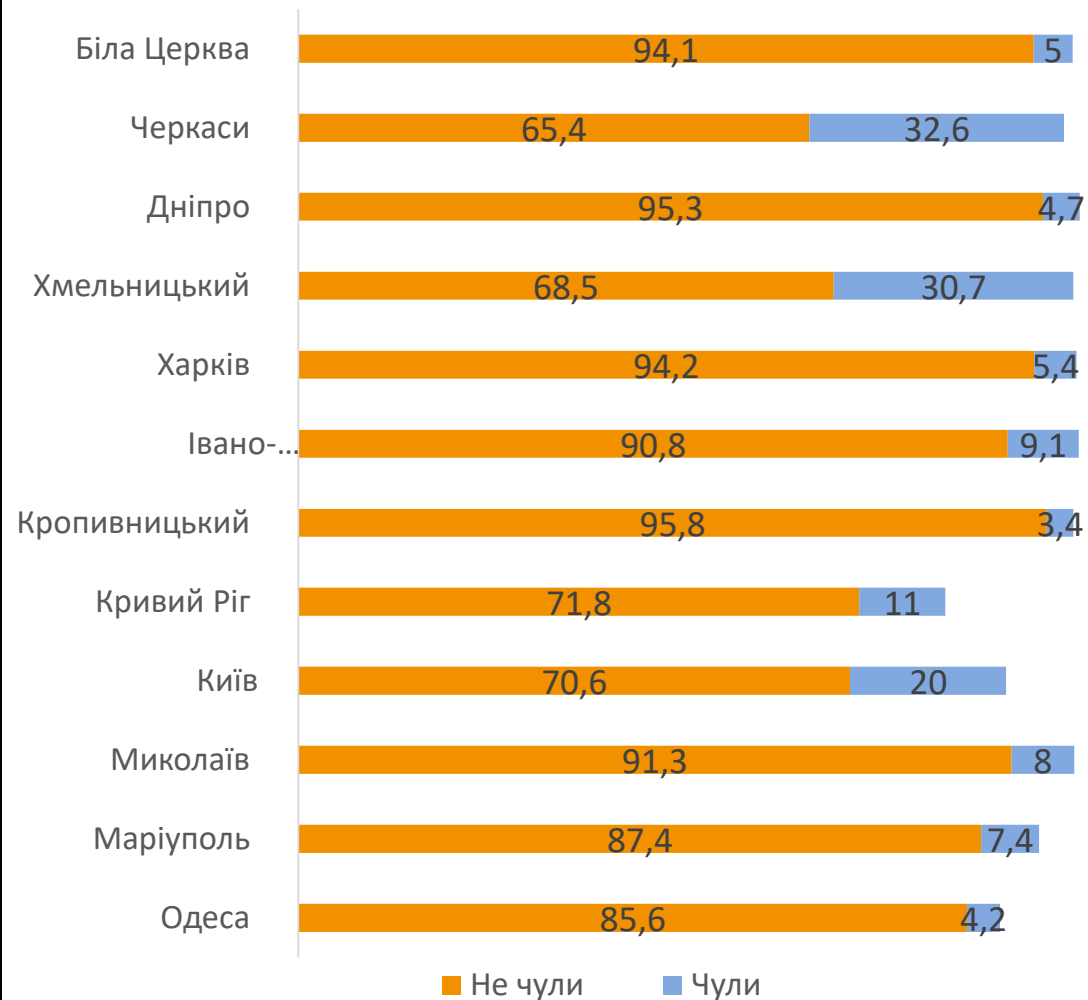

Розподіл ЛВІН, які отримували за останні 6 місяців
метадон або бупренорфін

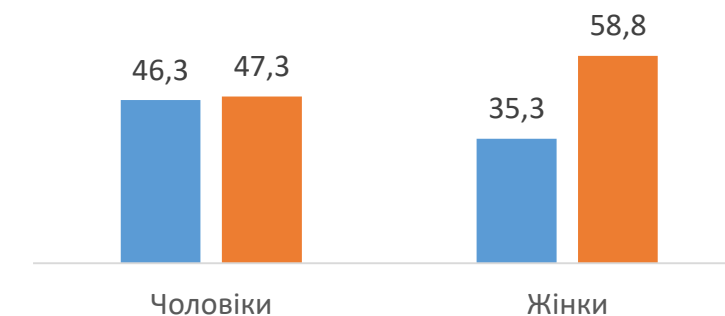
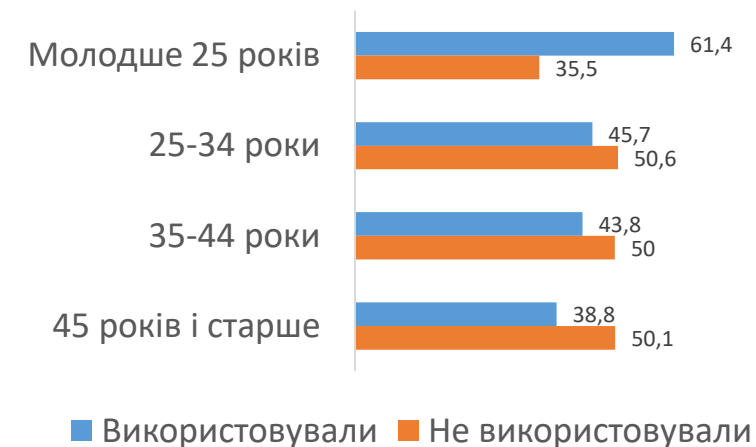
		Ви чули коли-небудь про доконтактну профілактику (ПрЕП) чи ні? (один варіант відповіді), %			
		Так	Ні	Не знаю / не пам'ятаю	Відмова від відповіді
Вік	Молодше 25 років	9,9	83,5	6,1	0,5
	25-34 роки	9,6	87,2	2,8	0,4
	35-44 роки	12,3	83,2	3,7	0,9
	45 років і старше	15,5	81	2,7	0,8
Стать респондента:	Чоловіча	10,9	84,8	3,5	0,8
	Жіноча	16,5	80,6	2,6	0,3
Стаж вживання наркотичних речовин ін'єкційним шляхом	До 2 років включно	7,9	84,2	7,1	0,8
	3-5 років	7,7	88,1	3,9	0,3
	6-10 років	9,4	87,4	2,8	0,4
	11 років і більше	13,5	82,6	3,1	0,8
Тип наркотиків, які вживали протягом останніх 30 днів	Тільки опіоїди	12,3	83,7	3,4	0,6
	Тільки стимулятори	10,6	85,4	3,6	0,4
	Змішане вживання	12,3	82,6	3,4	1,7
Є клієнтом ГО	Так	18,2	79	2,5	0,3
	Ні	8,9	86,6	3,6	0,9
	Не знаю / не пам'ятаю (не зачитувати)	25,2	54,7	15,9	4,2
	Відмова від відповіді	-	40,00	60,00	-
Серед усіх		12%	84%	3,4%	0,7%

Частка ЛВІН у розрізі міст, які чули коли-небудь про доконтактну профілактику

Використання презервативів під час останнього сексуального контакту (%)

	Використовувати Ви чи Ваш партнер / Ваша партнерка презерватив під час останнього сексуального контакту чи ні? (один варіант відповіді)			
	Так	Ні	Не знаю / не пам'ятаю (не зачитувати)	Відмова від відповіді
Біла Церква	45,7	53,4	0,7	0,3
Черкаси	46,1	47,1	6,8	0
Дніпро	31,5	67,4	0,2	0,9
Хмельницький	56,9	41,1	1,8	0,1
Харків	39,3	57,7	1,3	1,7
Івано-Франківськ	47,2	50,8	0,9	1,1
Кропивницький	46,2	52,4	0,9	0,5
Кривий Ріг	55,3	35,4	6,2	3,1
Київ	37,7	49,7	8,8	3,8
Миколаїв	46,4	45,7	6,4	1,6
Маріуполь	28,4	49,9	7,9	13,8
Одеса	42,3	50,2	4	3,5

43% опитаних (серед тих, хто має досвід сексуальних стосунків) використовували презерватив під час останнього сексуального контакту

Висновки

За попередніми результатами дослідження, рівень поширеності ВІЛ та рівень річної захворюваності серед ЛВІН зменшився.

Показники каскаду дещо покращились, однак поки рано говорити про рішучі зрушення. Найвужче місце – поінформованість ЛВІН з ВІЛ+ про свій статус.

Отримані ознаки можливих змін у наркосцені. Опій поступився першим місцем вуличному метадону. Також спостерігається зсув від придбання наркотичних речовин для вживання ін'єкційним шляхом від «точок» і «бариг» до торгівлі через інтернет та «закладок». В цілому придбання ін'єкційних наркотичних речовин комерціалізувалось – частка приготування вдома зменшилась. Ці зміни потребують додаткового вивчення та моніторингу, щоб зрозуміти, наскільки ці зміни можуть бути постійними або навпаки є лише тимчасовими в зв'язку з COVID-19.

Для створення запиту ЛВІН на замісну підтримувальну терапію потрібна додаткова інформаційно-роз'яснювальна робота.

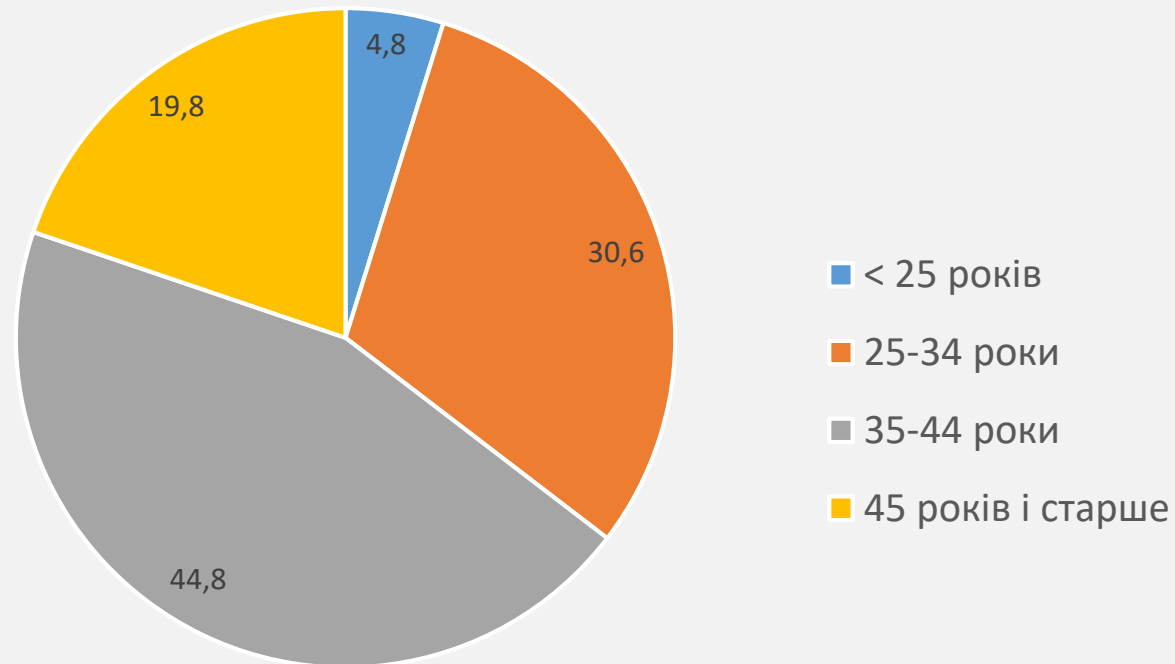
PrEP так і залишається поки-що маловідомою аббревіатурою.

Додаток: соціально-демографічні характеристики ЛВІН

Частка жінок серед ЛВІН – 18,7%
чоловіків – 81,3%

Вік ЛВІН

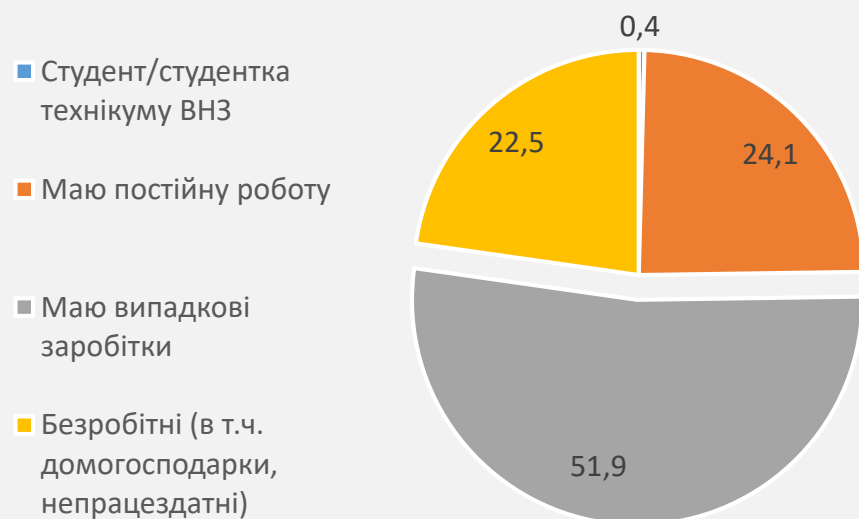

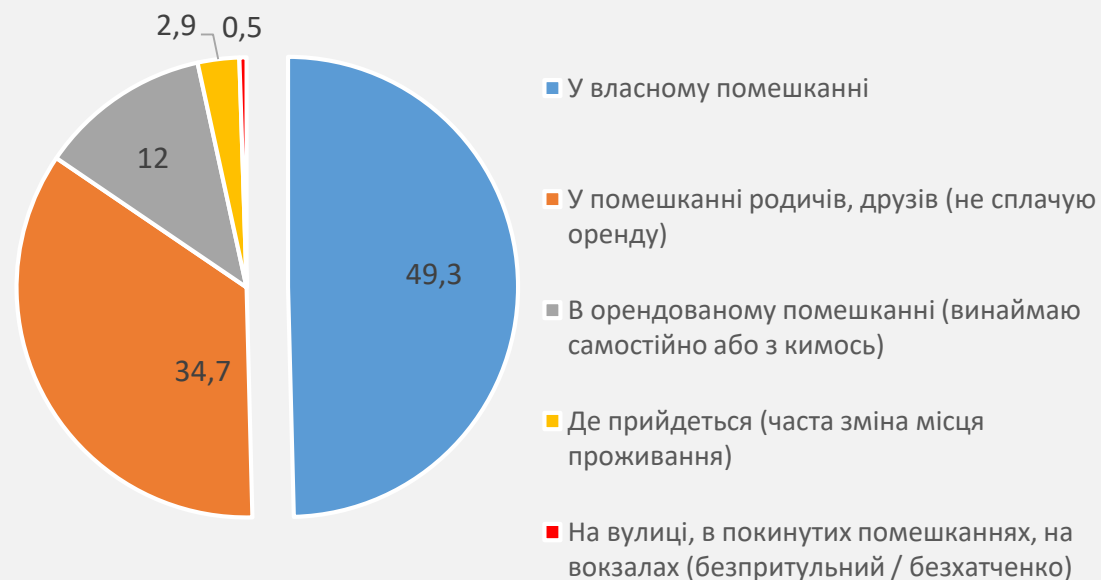
Додаток: Соціально-демографічні характеристики ЛВІН (2)

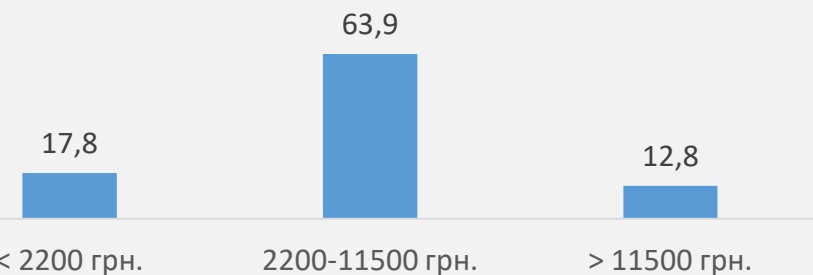
Основна зайнятість, %

Місце проживання

Дохід респондентів за останні 30 днів, грн, %

Медіанний дохід – 6000 грн / 212 дол. США

Додаток: Порівняння каскадів ІБПД ЛВІН 2017 та 2020

	ВІЛ+, %		Знають про ВІЛ-позитивний статус, %		Перебувають на обліку в медичній установі, %		Приймають АРТ, %		Мають невизначуване вірусне навантаження, %	
	2017	2020	2017	2020	2017	2020	2017	2020	2017	2020
Біла Церква	40,4	16,2	81,7	66,6	91,6	96,4	84,7	92,9		74,9
Черкаси	41,8	35	67,0	75,1	84,6	100	79,1	96,3		85,7
Дніпро	29,9	23,8	27,5	48,3	76,1	90,4	58,3	95		84,1
Хмельницький	17,6	27,4	68,5	76	94,6	100	54,3	85,7		83,9
Харків	7,1	6,4	38,5	30,3	70,0	87,5	50,0	78,6		100
Івано-Франківськ	21,7	11,2	79,4	80,4	98,0	98,3	81,3	96,7		78,2
Кропивницький	13,9	12,5	40,5	53,7	92,9	91,9	50,0	83,6		76,1
Кривий Ріг	40,3	22,8	17,2	24,9	76,3	61,8	63,3	94,9		100
Київ	26,3	16,2	54,4	55,6	83,7	92,6	80,5	97,6		83,1
Миколаїв	28,7	28	77,6	83,1	96,5	95,5	76,1	89,6		78,2
Донецьк/Маріуполь	25,8	28,4	67,2	63	90,9	94,5	60,5	87,1		77,9
Одеса	18,7	20,8	34,6	60,1	85,2	87,7	69,6	97,9		85,5
Серед усіх	28,1	20,3	53,1	63,9	88,8	94,3	72,8	91,6		81,6

	Проходили лікування у зв'язку з наявністю ГЕПАТИТУ С?							
	Так, пройшов повний курс лікування та вилікувався	Так, пройшов повний курс лікування, але не вилікувався	Так, проходив курс лікування, але не завершив його	Так, проходжу курс лікування зараз	Ні, не проходив курс раніше і не проходжу зараз	Не хворів і не хворію зараз	Не знаю / не пам'ятаю	Відмова від відповіді
Біла Церква	12,8	22,1	10,1	1,6	49,2	2,9	1,2	-
Черкаси	18,1	2,4	1,1	5,1	70,5	2,8	-	-
Дніпро	13,9	8,2	8,2	0,8	61,2	6,7	1	-
Хмельницький	19,5	12,7	13,9	10,1	43,8	-	-	-
Харків	16,4	11,2	4	2,8	61,4	3,6	0,7	-
Івано-Франківськ	14,3	19,9	5,8	1,6	56,1	2,3	-	-
Кропивницький	11,5	8,6	4,2	2,5	68,1	4,5	0,6	-
Кривий Ріг	23,5	23	10,7	3,6	38,5	0,8	-	-
Київ	10,3	5,5	5,3	2,6	74	1,1	0,7	0,5
Миколаїв	32,3	4	2,2	3,3	57	0,9	0,2	-
Маріуполь	13,4	12,1	6,4	12,8	49,1	6,2	-	-
Одеса	11,1	3,9	12,3	3,8	64,5	2,5	0,8	1,1
Серед усіх	17,5	9,7	6,2	3,8	60	2,2	0,4	0,2

Додаток: Туберкульоз: самодекларація лікування

	Чи проходили Ви лікування від туберкульозу? (один варіант відповіді)							
	Так, пройшов повний курс лікування та вилікувався	Так, пройшов повний курс лікування, але не вилікувався	Так, проходив курс лікування, але не завершив його	Так, проходжу курс лікування зараз	Ні, не проходив курс раніше і не проходжу зараз	Не хворів і не хворію зараз	Не знаю / не пам'ятаю	Відмова від відповіді
Біла Церква	6,60	-	0,40	0,30	0,40	91,90	0,50	-
Черкаси	14,60	-	-	1,10	0,50	83,80	-	-
Дніпро	13,20	0,30	0,40	0,30	16,60	68,80	0,40	-
Хмельницький	13,00	1,00	1,20	0,90	0,60	83,40	-	-
Харків	6,60	0,20	0,20	0,20	0,40	92,40	-	-
Івано-Франківськ	6,90	0,30	0,30	0,20	0,20	92,20	-	-
Кропивницький	4,90	-	-	0,40	0,70	93,90	-	-
Кривий Ріг	5,20	-	-	-	1,60	92,40	0,80	-
Київ	7,30	-	-	0,20	3,40	88,80	0,20	0,10
Миколаїв	16,00	0,50	0,10	0,70	0,80	81,70	0,20	0,10
Маріуполь	8,10	0,50	-	0,90	-	86,30	3,90	0,20
Одеса	4,00	1,00	-	-	1,60	92,60	0,70	0,10
Серед усіх	9,10	0,30	0,20	0,40	2,10	87,50	0,40	0,00